

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Випуск 14

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку
економіки України в умовах європейської інтеграції”
м. Київ, МАУП, 28 травня 2015 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2015

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 4 від 15.04.15)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (заступник голови), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
А. С. Лисецький, д-р екон. наук, проф.;
К. В. Муравйов, канд. юрид. наук, доц.;
І. П. Розпутенко, д-р наук держ. упр., проф.;
Л. В. Романова, д-р екон. наук, проф.;
В. Є. Сафонова, д-р екон. наук;
Г. П. Ситник, д-р наук держ. упр., проф.;
Ю. П. Сурмін, д-р соц. наук, проф.;
Н. М. Чернуха, д-р пед. наук, проф.

Матеріали подано в авторській редакції.

Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Становлення і розвиток української державності : [зб. наук. пр.] /
МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 14: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку економіки України в умовах європейської інтеграції”, 28 травня 2015 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голова) [та ін.]. — 2015. — 258 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичної конференції, присвяченої проблемам і перспективам соціально-економічного розвитку України в умовах європейської інтеграції.

Для науковців і громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

ЗМІСТ

Захожай В. Б.

Актуальні питання підготовки фахівців
з інформаційно-аналітичного забезпечення управління 7

Баєва О. В.

Міжнародний досвід фінансування охорони здоров'я 10

Романова Л. В.

Формування конкурентоспроможного маркетингового потенціалу
як стратегічний напрям розвитку промислових підприємств 16

Сурмин Ю. П.

Обоснование общей теории реформ 21

Сафонова В. Є.

Теоретичні основи маркетингового супроводу освітніх послуг 26

Юлдашев О. Х., Бочков П. В.

Розвиток некомерційної господарської діяльності
як одна з умов наближення до європейських стандартів 32

Аль-Тмейзі А. Ю.

Сучасна реклама як напрям розвитку маркетингових комунікацій 36

Амбросенко О. П.

Методологія розробки стратегії розвитку сільських територій на рівні регіону 39

Баєв В. В.

Розвиток медичного туризму в умовах світової інтеграції охорони здоров'я 43

Бєлокоз О. І.

Оцінка клієнтського капіталу торговельних підприємств 49

Бовш Л. А.

Перспективи розвитку готельного бізнесу в умовах європейської інтеграції 53

Варениченко Л. Л.

Теоретичні основи формування концепції розвитку економіки України 58

Власенко О. О.

Управління процесом формування депозитної бази банків
в умовах макроекономічної нестабільності 62

Дорошенко Л. С.

Формування регіональних ринків праці як напрям
регіонально-адміністративного менеджменту 65

Каліна І. І.

Комунікативні аспекти ефективності реклами в Україні 70

Карбовська Л. О.

Маркетинг в управлінні діяльністю ВНЗ України 73

МЕТОДОЛОГІЯ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ НА РІВНІ РЕГІОНУ

Структурно-динамічний аналіз сільських територій показує ряд явищ і процесів, що мають негативні тенденції, або містять певні загрози сталому розвитку сільських територій. Державне управління повинно передбачати їх та протидіяти, зокрема, через державне планування, контроль і аналіз ситуації, що вимагає створення та реалізації стратегічних програм розвитку сільських територій на рівні регіону.

Методологія розроблення середньострокових та довготермінових стратегій розвитку базується на пріоритетах розвитку з урахуванням “місії регіону”, а тому не пов’язується з оцінкою ситуації регіону в ретроспективі або аналізом тенденцій. Вона передбачає використання SWOT-аналізу, що побудований на експертних оцінках чинників і умов регіонального розвитку. Даний аналіз складається з наступних елементів. Сильні сторони сільських територій регіону (Strengths) — це чинники ендегенного (внутрішнього) характеру, зокрема потенціал земельних і трудових ресурсів, які визначають конкурентоспроможність продукції регіону. Слабкі сторони (Weaknesses) — це фактори, які використовуються малоефективно і створюють вузькі місця в процесі розвитку. Можливості (Opportunities) — це перспективи розвитку регіону, які можна використати для альтернативних шляхів досягнення стратегічної мети розвитку, зокрема, використання наукового потенціалу. Загрози (Threats) — це фактори, які можуть призвести до погіршення економічних, соціальних та екологічних показників регіону, такі як погіршення продовольчої безпеки, виснаження ресурсів, безробіття, тощо.

Оцінка переваг та обмежень — визначальна ланка методології стратегічного планування регіону. Вона стосується наступних основних факторів розвитку і розміщення продуктивних сил України:

1. Природно-ресурсний потенціал з урахуванням природнокліматичних умов регіону.
2. Економічний потенціал регіону з урахуванням наявних та можливих джерел фінансування, інвестицій, інновацій, тощо.
3. Науково-технічний потенціал регіону, який визначає ефективність використання продуктивних сил.
4. Трудовий потенціал і ресурси праці.

5. Людський потенціал, зокрема рівень життя і добробут населення.
6. Рівень природно-техногенної безпеки, зокрема для сільських територій важливі екологічно чисте виробництво, безпека продовольчих товарів.
7. Просторово-економічний потенціал, який включає можливості наповнення бюджету.
8. Розвиток інфраструктури сільських територій.

Сильними сторонами регіонів є національне (регіональне) багатство, яке містить ознаки трьох видів: природного, людського та капітального. Природне багатство — це земля, ґрунти, природно-кліматичні ресурси, людський капітал — знання і навички, освіта і культура, капітал — в будівлях і спорудах, машинах і обладнанні, багаторічних насадженнях, поголів'ї худоби тощо. Всі ці елементи продуктивних сил визначають конкурентну спроможність районів.

Слабкими сторонами є низька ефективність використання наявних ресурсів для соціально-економічного розвитку. Загрозами розвитку і ефективності є зростання безробіття серед селян, зниження попиту на продовольство і скорочення виробництва, що неминуче приведе до загострення продовольчої проблеми.

В результаті СВОТ-аналізу ідентифікуються соціально-економічні проблеми та вибір стратегічних напрямів розвитку регіону. Вихідним пунктом у виборі варіантів сценарію розвитку є дослідження співвідношення сильних та слабких сторін (потенціалу, загроз та можливостей) розвитку регіону. Оцінка кожного з нематеріальних елементів СВОТ-аналізу може здійснюватися експертним методом із застосуванням економіко-математичного моделювання.

Сценарій стратегії розвитку — це опис послідовності подій від сучасного стану на перспективу, який ґрунтується на припущеннях, комбінаціях сильних та слабких сторін, можливостей та загроз.

Основні типи сценаріїв:

- сценарій шансів базується на максимальному використанні сильних сторін та можливостей (за одночасної мінімізації слабких сторін, загроз, певною мірою аспект бажаного переважає аспект реального);
- сценарій загроз базується на максимальному впливі слабких сторін та загроз, не надаючи сильним сторонам вирішального значення (прагматичний підхід домінує над оптимістичним).

Обраний сценарій регіональної стратегії визначає цілі стратегічного плану. До системи цілей належать місія, стратегічні цілі (довгий термін), операційні цілі (середній термін), оперативні завдання (короткий термін). При визначенні цілей розвитку регіону обов'язковим є взаємозв'язок між ними, оскільки стратегічні цілі визначають головні орієнтири розвитку, а короткострокові пов'язують поточні дії з довгостроковими результатами, визначають швидкість одержання результатів діяльності окремих підсистем регіону в найближчому майбутньому.

Зміст цілей має відповідати завданням вирішення визначених раніше головних проблем та реалізації стратегічної мети розвитку сільських територій регіону. Пріоритетність досягнення цілей обґрунтовується ранжуванням проблем за ступенем невідкладності їх розв'язання. Найвищий пріоритет мають цілі, досягнення яких сприятиме комплексному вирішенню декількох проблем.

Виходячи з принципу реалістичності, кількість стратегічних цілей не повинна перевищувати п'яти. Стратегічні цілі розвитку регіону послідовно в порядку зменшення їх пріоритетності співставляються з їх комплексною ефективністю, можливостями реалізації: ресурсними, інтелектуальними, організаційно-правовими, кадровими, фінансово-економічними тощо.

На основі територіальної (внутрішньорегіональної) диференціації встановлених проблем, цілей, пріоритетів та засобів їх досягнення визначаються:

- частини регіону, у межах яких показники економічного розвитку, соціального забезпечення, екологічного стану за критеріями, визначеними законодавством, значно нижчі ніж відповідні середні показники в державі — депресивні території, а також засоби подолання депресивності;
- інші проблемні ареали, розвиток яких відповідає загальнодержавним пріоритетам створення нових або розширених існуючих заповідників, національних природних парків, біосферних заповідників, курортів державного значення, міжнародних аеропортів, розвиток найбільших міст — столиці та інших опорних центрів національної системи розселення, реіндустріалізованих населених пунктів, реабілітація старопромислових районів, основних рік, Чорного та Азовського морів тощо;
- проблеми міжрегіонального або міждержавного значення, пов'язані з їх розв'язанням цілі та завдання, які мають реалізовуватися в рамках міжрегіональних, транскордонних програм і проектів, включаючи пропозиції щодо участі регіону в розробленні та реалізації міжрегіональних соціальних проектів;
- території, які резервуються для наступного заповідання, рекреаційного використання, розвитку міст та інших населених пунктів, розміщення транспорту, енергетичних, інших інженерних комунікацій, споруд, будівель, містобудівних та інших потреб загальнодержавного та регіонального значення, а також режими використання цих територій;
- типи і режими розвитку населених пунктів з виділенням інвестиційно привабливих територій.

Для відображення цілей розвитку сільських територій регіону має бути використаний комплексний підхід, тобто створено систему цілей, яка б відображала потреби територіальної громади з точки зору як зовнішнього, так і внутрішнього середовища та була підпорядкована місії територіальної громади. Це можна забезпечити за допомогою декомпозиції цілей та завдань, тобто побудови “дерева цілей”, для встановлення конкретних завдань, що лежать в основі конкретних видів робіт.

Література

1. Жаліло Я. А. Теорія та практика формування ефективної економічної стратегії держави: монографія. — К.: НІСД, 2009. — 336 с.
2. Сільськогосподарський комплекс України: соціально-економічні пріоритети розвитку / За ред. М. А. Хвесика, А. С. Лисецького. — К.: РВПС України НАН України, 2009. — 216 с.
3. Стратегічні напрями сталого розвитку сільських територій на період до 2020 року / [Ю. О. Лупенко, М. Й. Малік, О. Г. Булавка та ін.]; за ред. Ю. О. Лупенка та О. Г. Булавки. — К.: ННЦ “Інститут аграрної економіки”, 2013. — 74 с.
4. The SWOT Analysis Copyright / Lawrence G Fine. — Kick It, LLC, 2009.